

3.7.2. *Straffelovrådets overvejelser*

Straffelovrådet har i betænkningens *kapitel 10* behandlet adgangen til strafnedsættelse under den foreskrevne strafferammes minimum og strafbortfald.

Straffelovrådet anfører, at der efter rådets opfattelse ikke er grundlag for at ændre strafbortfaldsreglerne i straffelovens § 88, stk. 4, og § 89 a, stk. 1, der har sammenhæng med reglerne om foranstaltninger i straffelovens §§ 68-70 og om ungdomssanktion i straffelovens § 74 a.

Efter rådets opfattelse bør straffelovens §§ 84, stk. 2, jf. stk. 1, 85, 87 og 91 som led i en modernisering af strafferammesystemet afløses af én bestemmelse (§ 83), der på grundlag af den eksisterende praksis lovfæster en almindelig adgang til at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold taler afgørende herfor, og til under i øvrigt formildende omstændigheder at lade straffen bortfalde.

De hidtil gældende bestemmelser i §§ 84, 85, 87 og 91 foreslås som følge heraf ophævet.

Straffelovrådet foreslår endvidere, at uvidenhed om eller misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder en handling, fremover bør føre til straffrihed, når uvidenheden eller misforståelsen ikke kan tilregnes gerningsmanden som forsætlig eller uagtsom. Efter de gældende regler vil sådanne handlinger ikke kunne føre til straffrihed, men straffen vil i stedet kunne nedsættes eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, jf. straffelovens § 84, stk. 1, nr. 3.

Det følger af bemærkningerne til Straffelovrådets udkast til en sådan straffrihedsbestemmelse (§ 20 a), at den praksis, der i dag knytter sig til § 84, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, vil kunne være vejledende ved fortolkningen af den nye bestemmelse.

Der henvises nærmere til betænkningens side 329-332.

3.7.3. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet er enig i, at de særlige strafbortfaldsreglerne i straffelovens § 88, stk. 4, og § 89 a, stk. 1, ikke bør ændres.

Justitsministeriet er endvidere enig i Straffelovrådets forslag om, at de nuværende bestemmelser i straffelovens § 84, stk. 2, jf. stk. 1, § 85, § 87 og § 91 erstattes af én generel bestemmelse om nedsættelse af straffen under den foreskrevne ramme og strafbortfald. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. forslaget § 1, nr. 2 og 3.

Straffelovrådets forslag om at indføre straffrihed i tilfælde af undskyldelig uvidenhed om eller misfor-

ståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder en handling, er en principiel nydannelse, idet der i disse situationer i dag alene kan ske strafnedsættelse eller strafbortfald.

I høringsvarene vedrørende Straffelovrådets betænkning har præsidenterne for Østre og Vestre Landsret bl.a. anført, at det må forventes, at den foreslåede bestemmelse om straffrihed i praksis vil blive påberåbt i et betydeligt antal tilfælde, herunder i sager mod udlændinge med anden kulturel baggrund og i sager med mere kompliceret lovgivning. Endvidere anføres det, at den foreslåede bestemmelse formentlig vil kunne medføre, at spørgsmålet om tiltaltes kendskab til retsreglerne i videre omfang end hidtil vil blive et bevistema i straffesager. Der vil bl.a. kunne rejses spørgsmål om, hvorvidt der skal gælde andre bevisregler end strafferetsplejens almindelige regler. Endvidere vil der kunne rejses spørgsmål om, hvilke krav der må stilles til tiltaltes viden om og forståelse af de relevante regler, den retlige kvalifikation af tiltaltes handling, og efter hvilke kriterier det skal afgøres, om der foreligger uagtsomhed, herunder om vurderingen afhænger af den tiltaltes individuelle forudsætninger. På den baggrund anbefales det, at den gældende bestemmelse i § 84, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, videreføres som en strafnedsættelses- og strafbortfaldsgrund.

Dommerforeningen og Rigsadvokaten har også i deres høringsvar givet udtryk for principielle betæneligheder ved den foreslåede bestemmelse i § 20 a.

Justitsministeriet er enig i de nævnte betæneligheder. Der vil i givet fald efter Straffelovrådets forslag være tale om en bestemmelse med et særdeles snævert anvendelsesområde, men bestemmelsen må forventes at ville medføre en række tvivlsspørgsmål og tvister.

På den baggrund finder Justitsministeriet ikke, at der er grundlag for følge Straffelovrådets forslag på dette punkt. I stedet foreslår Justitsministeriet, at den gældende bestemmelse videreføres, dels som en adgang til at statuere strafnedsættelse inden for rammen i bestemmelsen, jf. den foreslåede § 82, nr. 4, om formildende omstændigheder ved straffens fastsættelse, dels som en adgang til at nedsætte straffen under det fastsatte minimum eller lade straffen bortfalde, jf. den foreslåede bestemmelse i § 83 om strafnedsættelse og strafbortfald.

3.8. *Tilståelsens betydning for strafudmålingen mv.*

3.8.1. *Gældende ret*

Straffelovrådet har i betænkningens *kapitel 11* behandlet tilståelsens betydning for strafudmålingen